

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kárpáti Miklós ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Berényi András ügyvéd (fél címe 1) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. május 17. napján meghozott, 19.P.25.711/2011/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és a nem vagyoni kártérítés összegét 1.000.000 (egymillió) forintra és járulékára leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 65.000 (hatvanötezer) forint + áfa első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy 140.000 (száznegyvenezer) forint, a felperest, hogy 88.000 (nyolcvannyolcezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott ... című lap ...-i számában a „...” című cikkében

- valótlanul, a felperes neve által is tulajdonolt ingatlant az ő kizárólagos tulajdonaként tüntette fel, és így egyedüli vásárlóként tüntette fel,

- valótlanul állította, hogy felperes neve bennfentes információk birtokában vett fel 30 millió forintos kedvezményes lakáshitelt,

- olyan hamis látszatot keltett, hogy a kedvezményes hitelt két alkalommal is felvette volna.

- olyan hamis látszatot keltett, hogy a kedvezményes hitelt közvetlenül az annak mértékét csökkentő jogszabályi változás előtt vette volna fel,

megsértette a felperes becsület és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Az elsőfokú bíróság az alperest eltiltotta a további jogsértéstől.

Kötelezte az alperest, hogy az elégtétel adásaként az ítélet rendelkező részét az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a perbeli cikkel azonos helyen és betűszedéssel jelentesse meg.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forintot és ennek 2001. október 19. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamatát és 75.000 forint + áfa perköltséget.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A le nem rótt 108.000 forint illeték viseléséről úgy határozott, hogy abból 15.000 forintot a felperes, 93.000 forintot pedig az alperes köteles külön felhívásra a Magyar Államnak megfizetni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (3) bekezdéseit, 10. §-át, 13. § (1) bekezdését, 14. § (1) bekezdését, 16. §-át, 18. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. § (1), (2), (3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1), (3) bekezdéseit, a Kúria PK 12. számú állásfoglalását, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait.

Az elsőfokú bíróság a jogalap tekintetében úgy foglalt állást, hogy bizonyítást nem folytatott le, mivel az alperes a kereset jogalapját nem kívánta vitatni. Értékelte a keresetlevél mellékletével csatolt bírósági döntésekben foglaltakat, illetve az egyéb okirati bizonyítékokat, és ez alapján megállapíthatónak ítélte a felperes által a keresetben sérelmezett közlések jogellenes voltát. Ezek alapján a közöltek alkalmasak voltak a felperes becsületének és jóhírnevének megsértésére, ezért a jogsértés tényét megállapította.

A jogkövetkezmények körében eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és elégtétel adására is kötelezte. Megjegyezte, hogy ennek olyan nyilvánosságot kell lehetőség szerint biztosítani, amilyen nyilvánosság mellett a jogsértés történt, ezért az alperesi lapban a közléssel azonos helyen és betűszedéssel rendelte el az elégtételt adó közlemény közzétételét.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítéssel összefüggésben a jogsértés tárgyi súlyát jelentősnek ítélte, ugyanakkor az alperesi jogsértés szándékosságát nem találta bizonyítottnak. Súlyos fokú gondatlanság azonban mindenképp terheli az alperest. Ezt a megállapítását azzal indokolta, hogy korábban az eljáró bíróságok több alkalommal jogsértőnek ítélték azokat a kitételeket, amelyeket az alperes a sérelmezett írásában megismételt. Elfogadta azt a felperesi érvelést, hogy minimális utánajárással megállapítható volt a közölt információk valótlanúsága és sértő tartalma és ezekkel kapcsolatban az eljáró bíróságok a jogsértés tényét már megállapították.

A bizonyítékok körében a felperes személyes meghallgatása során előadottakat értékelhette. Mindezekre figyelemmel a külön bizonyítás nélkül megállapítható kártérítés jelenlegi gyakorlata szerinti maximumát, 1.500.000 forintot találta arányban állónak a megállapított jogsértéssel, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés 500.000 forintra való leszállítását.

Hivatkozott arra, hogy a felperes a bekövetkezett kár tekintetében nem ajánlott fel semmilyen bizonyítást, csak személyes előadására támaszkodhatott az eljáró bíróság. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cikk politikai motivációja nem bizonyítható, ezért az alperesi célzat hiányzik annak a felperesi álláspontnak a megállapíthatóságához, miszerint az írás olyan látszatot keltett az irányába, mint akinek munkával megbízása nem ajánlatos, ezért a felperest a későbbiekben kár, vagy elmaradt haszon fogja érni. Nem bizonyítható, hogy a felperest bármilyen konkrét joghátrány érte volna a cikk hatására, ezért túlzó a külön bizonyítás nélkül megállapítható nem vagyoni kártérítés maximumának alkalmazása.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a fontos tényt, hogy korábban elmarasztalt lapok, köztük a ... és a ... című újságok nem ingyenes terjesztésű, kis költségvetésű lapok, hanem nagy múltú, jelentős gazdasági háttérrel rendelkező médiumok. Ezeknek a lapoknak a társadalomra gyakorolt befolyásuk jóval jelentősebb, mint az alperesé. Tévesen vont ezért párhuzamot az elsőfokú bíróság ezen más sajtóorgánumok és az alperes terhére megállapított nem vagyoni kár összegszerűsége között.

Az a tény, hogy az általa taglalt események korábban már jelentős publicitást nyertek, azt igazolják, miszerint a sérelmek sem lehetnek olyan súlyúak, mint amit az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés mutat. Előadta továbbá, hogy a felperes olyan jogerős ítéletekre hivatkozott, melyek esetében a jogsértő magatartás továbbra is fennáll, mivel az adott sajtóorgánum a bírósági ítéletben foglaltaknak nem tett eleget, ezért az információkat továbbra is változatlan módon ismerheti meg a nyilvánosság.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A fellebbezésben foglaltakra hivatkozással előadta, hogy politikai motiváció nélkül is lehetséges joghátrányt okozni, és ilyen volt az elsőfokú bíróság által az ítéletben megállapított négy valótlan közlés is. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperesi lap ingyenes terjesztésnél fogva több mint egymillió háztartásba jut el, és több millió ember olvashatja. Téves ezért az alperesi összevetés más egyéb sajtóorgánumokkal, különös tekintettel arra, hogy a pénzügyi háttérnek nincs véleményformáló hatása. Jelentősége a példányszámnak és ebből adódóan pedig a nyilvánosság mértékének van.

Az alperes súlyosan felróható magatartást tanúsítva nem vett tudomást a korábban már köztudomásúvá és széles körben ismertté vált azon tényről, hogy más sajtóorgánumok közel 10 évvel ezelőtt valótlanságokat közöltek, hanem mindezek ellenére ezeket a rágalmakat ismét a köztudatba juttatta.

A jogsértő állítások sokrétűsége, tárgyi súlya, az alperes felróható magatartása, továbbá a nyilvánossághoz való közvetítés jelentős méreteire tekintettel, az elsőfokú bíróságnak a nem vagyoni kártérítés összegszerűségére vonatkozó mérlegelése törvényes és megalapozott.

A fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla csak a fellebbezéssel érintett rész tekintetében bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés megítélésénél nem megfelelően mérlegelt, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A nem vagyoni kártérítés alkalmazásával összefüggésben nyújt eligazítást az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozata, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásakor helyesen vette figyelembe, hogy az alperest súlyos fokú gondatlanság terheli a jogsértés okozása körében, mivel kellő körültekintés mellett bizonyosan tájékozódhatott a

10 évvel korábbi események bírósági jogkövetkezményeiről. Az alperesi lap példányszámának figyelembevétele sem volt mellőzhető, mivel ennek alapján lehet következtetést levonni a jogsértés nyilvánosságának körére. További szempontként határozza meg a másodfokú bíróság azt is, hogy a korábbi sajtóközlések idején a felperes aktív politikus volt, és az akkori jogsértő közlések a politikusi működésére mindenképpen hátrányos befolyással voltak. Ezzel párhuzamosan ugyanilyen módon kellett értékelni azt a tényt is, mely szerint a felperes jelenleg a politikai közéletben egyáltalában nem vesz részt, ezért egy jóval korábbi, bíróságok által már több esetben jogsértőnek minősített közlés a felperesre nézve ugyanolyan hatással bír, mint korábban, de olyan szempontból, hogy a politikától távol is kénytelen volt újra a jogsértő közlésekkel szembesülni. Ez számára nem várt, ismételt lelki megterhelést jelentett, mellyel szemben fellépnie volt szükséges. Értékelni kellett a felperes per során tett személyes nyilatkozatát is, melyben az egyes hátrányairól számolt be. Ezt meghaladó egyéb bizonyíték a következmények tekintetében nem állt rendelkezésre.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy a felperes kereseti követelését a korábbi jogerős ítéletekben foglaltakkal is igyekezett alátámasztani. A felperes részére valóban megítélt jelentős összegű nem vagyoni kártérítés azonban jóval jelentősebb jogsértés (több sajtóközlés, erőteljesebb megfogalmazások) bekövetkezése miatt volt megállapítható. A más jogvitában megítélt nem vagyoni kártérítés összegének nagyságrendje, az ügyek kellő tartalmi összevetése alapján volt figyelembe vehető.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az eltelt idő alatt a nem vagyoni kártérítés mértékének bírói gyakorlata nem változott olyan jelentős mértékben, ami a jelen perben az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összegét megfelelően alátámasztaná. A másodfokú bíróság a jelen ügyben az 1.000.0000 forint nem vagyoni kártérítést a hasonló ügyekben kialakult gyakorlattal összeegyeztethetőbbnek ítélte. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a nem vagyoni kártérítés összege és annak járuléka tekintetében erre az összegre leszállította. Elsősorban arra volt figyelemmel a másodfokú bíróság, hogy a felperes személyes meghallgatása során, a politikai közélettől visszavonult életvitelével összefüggésben nem számolt be olyan konkrét jogsérelemről, mely a köztudomású tények figyelembe vételén túlmutató eseményeket jelentett volna. Másrészről az alperes által a fellebbezésben hivatkozott 500.000 forint jelentős mértékben elmaradt a bírói gyakorlat által a hasonló ügyekben alkalmazott nem vagyoni kártérítési összegektől.

A kártérítés megítélésénél - ide értve a nem vagyoni kártérítés esetét is - az alperes anyagi lehetőségei nem képezik vizsgálat tárgyát. Kizárólag a felperesi hátrány meghatározásával dönt a bíróság a nem vagyoni kár megtérítéséről.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú perköltségről a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel arra, hogy a felperesi pernyertesség jelentősebb mértékű volt, mint az alperesi pervesztesség. A felperesi első- és másodfokú perköltség a felperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja.

A nem vagyoni kártérítés mértékéhez és az alperesi fellebbezés részbeni eredményessége alapján számított pernyertesség-pervesztesség arányához viszonyult a felek kereseti és fellebbezési illetékfizetési kötelezettsége a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2013. március 26.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő